

Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše v Kopru

Centro di consulenza per bambini, adolescenti e genitori

Mirenska 2a, 6000 Koper/Capodistria

tel: 031 388 591 e-pošta: svetovalni.center.kp1@siol.net

<http://www.svet-center-kp.si/>

PROGRAM DELA

Svetovalnega centra za otroke mladostnike in starše v letu 2020

Pripravila: Dorotea Kralj, spec.

V Kopru, februar 2020

PROGRAM DELA SVETOVALNEGA CENTRA ZA OTROKE, MLADOSTNIKE IN STARŠE – 2020

POSLANSTVO

Svetovalni center skrbi za duševno zdravje otrok, mladostnikov in njihovih staršev. Duševno zdravje je opredeljeno kot stanje dobrobiti, v katerem posameznik lahko udejanji svoje sposobnosti in obvladuje običajne življenjske stresorje, dela produktivno in koristno in je zmožen prispevati k svoji skupnosti. V običajnem jeziku opisujemo duševno zdravje z občutkom zadovoljstva, sreče, notranjega miru, varnosti, sprejetosti, koristnosti, normalnost mišljenja in odzivanja.

Analiza stanja na področju duševnega zdravja otrok in mladostnikov v Sloveniji ne prinaša spodbudnih podatkov (Duševno zdravje otrok in mladostnikov v Sloveniji, NIJZ, 2018). Ena ključnih ugotovitev je, da se je število obravnav otrok in mladostnikov s končno diagnozo duševne in vedenjske motnje **povečalo za 71 %**. Ob tem izpostavimo še dejstva:

- duševne motnje pri otrocih in mladih so veliko družbeno in finančno breme, saj po nekaterih presojah posameznik z vedenjsko motnjo v zgodnjem otroštvu do svojega 27. leta za družbo pomeni 10-krat večje finančno breme v primerjavi z vrstniki.
- Duševno zdravje v otroštvu in mladostništvu je pomemben napovednik duševnega zdravja odraslih, saj se polovica duševnih motenj začne do 14. leta starosti. Zato je krepitev duševnega zdravja otrok in mladostnikov je ena temeljnih nalog sodobne družbe.
- Pri mnogih duševnih težavah in motnjah se soočamo z nizko prepoznavnostjo težav, poznim iskanjem pomoči in posledično hujšimi posledicami (nedokončano šolanje, razpad družine, finančne težave, idr.).

V Svetovalnem centru svoje poslanstvo udejanjamo s sodelovanjem pri zgodnjem odkrivanju otrok s težavami v razvoju ter z reševanjem zahtevnejših psihosocialnih težav otrok in staršev. V šolskem prostoru nudimo podporo otrokom in mladostnikom pri njihovem razvoju in napredovanju v sistemu vzgoje in izobraževanja. Pomoč nudimo otrokom in mladostnikom pri učnih, čustvenih in vedenjskih težavah ter staršem, ki pogosto naletijo na vzgojne dileme pri odraščanju otroka in mladostnika. Delujemo tudi na področju dela z nadarjenimi otroki, tako pri njihovi identifikaciji kot pri razvoju in izvedbi obogatitvenih programov za nadarjene.

Temeljno vodilo in strokovni izziv pri delu nam je, približati se potrebam otrok, mladostnikov in staršev ter graditi partnersko sodelovanje z vrtci, šolami in drugimi strokovnimi institucijami ter društvi. Naši cilji so:

- krepitev prepoznavnost poslanstva in dejavnosti Svetovalnega centra ter jasna umestitev naše dejavnosti v ožjem in širšem prostoru,
- spodbujanje in razvoj timskih oblik sodelovanja z vrtci, šolami in drugimi strokovnimi institucijami,
- strokovna rast in razvoj kadrov ter kakovost storitev.

Stalnica naših prizadevanj je tudi promocijsko in preventivno delovanje ter odpravljanje stigmatizacije otrok in mladostnikov s težavami. V družbi gradimo odnos in miselnost, ki pravi:

»Da potrebujem pomoč ni moja šibkost, da jo znam sprejeti je moja moč.«

Vsem, ki podpirajo naša prizadevanja se v imenu otrok in staršev iskreno zahvaljujemo.

MATERIALNI IN KADROVSKI POGOJI

Sredstva za svetovalno, diagnostično in psihoterapevtsko dejavnost zagotavljajo lokalne skupnosti iz proračunov. Mestne občine Koper zagotavlja sredstva tudi za izvajanje svetovalne dejavnosti v vrtcih. V letu 2020 so predvidena sredstva:

Lokalna skupnost	Višina sredstev
Mestna občina Koper	135.000
Občina Izola	47.200
Občina Piran	35.230
Občina Ankaran	4.770
Občina Hrpelje-Kozina	4.000
Skupaj za svetovanje, diagnostiko in terapijo	226200
Svetovalna dejavnost v vrtcih MOK	59.227
Skupaj za svetovanje, diagnostiko in terapijo in svetovalno dejavnost v vrtcih	285.427

Pozdravljamo odločitev lokalnih skupnosti, da okrepijo sredstva za svetovalno diagnostično in psihoterapevtsko dejavnost. Še zlasti odločitev Mestne občine Koper, ki je znatno zvišala sredstva ter Občine Piran, ki je po 14 letih ponovno pristopila k financiranju programa Svetovalnega centra.

Načrtujemo še prilive sredstev iz storitev in projektov:

- s storitvijo identifikacije nadarjenih učencev
- izvedbo projekta: »Dnevi ustvarjalnosti za nadarjene učence«,
- s svetovalnimi storitvami za stranke iz občin, ki ne financirajo naše dejavnosti,
- z izobraževalno dejavnostjo.

S programom javnih del smo za potrebe učne pomoči v Mestni občini Koper pridobili sredstva za 4 zaposlitve dolgotrajno brezposelnih oseb, ki nudijo učne pomoči otrokom v osnovnih šolah.

V času nastajanja programa dela za leto 2020 vseh pogodb z občinami še nismo sklenili. Tako je **kadrovska struktura** zaposlenih v Svetovalnem centru taka kot je bila v zadnjih mesecih leta 2019. Zaposlene smo:

- Dorotea Kralj, prof. pedagogike in zg., spec. za supervizijo - predstojnica
- Maja Premelč, delovni terapevt, univ. dipl. pedagog
- Magdalena Rožanc Dernikovič, univ. dipl. psiholog, spec. psih. svetovanja
- Nerina Bonassin Battelli, univ. dipl. psiholog, psihoterapevt, supervizor.

Z novimi prilivi sredstev načrtujemo zaposlitev dveh novih psihologov za polni delovni čas ter specialnega pedagoga v obsegu 10% delovnega časa (4 ure tedensko). Pri nekaterih dejavnostih (npr. tabor za nadarjene, izobraževanja) predvidevamo tudi sodelovanje z zunanjimi izvajalci.

Od leta 2008, ko je Mestna občina Koper ukinila javni zavod Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše Koper in svetovalno dejavnost prenesla na Osnovno šolo Koper, nam podpora pri izvajanju dejavnosti nudijo tudi zaposleni na šoli. Za sodelovanje se zahvaljujemo Niti Krota Bagari, v. d. ravnatelja Osnovne šole Koper, pomočnicam ravnateljice, računovodstvu, administrativnemu in tehničnemu kadru šole.

Prostorski pogoji

Svetovalni center deluje v Kopru, na Mirenski ulici 2a in v Izoli, na Koprski ulica 22. Prostore v Izoli je leta 2018 zagotavlja Občina in smo jih tega leta uspeli urediti z donacijo Lions kluba Izola. Tudi prostore v Piranu bo zagotovila Občina.

Prostori v Kopru že desetletja komaj ustrezajo pogojem dela, kar smo v naših poročilih redno opozarjali. Žal so finančna sredstva zadoščala le za nujno vzdrževanje stavbe (npr. ob zamakanju strehe). Tudi načrta, ki smo ga imeli v letu 2019, da uredimo arhiva Svetovalnega centra. zaradi pomanjkanja sredstev nismo uspeli uresničiti.

V letu 2020 ocenjujemo kot nujno potrebno sanacijo stranišča (pritožba sosedov zaradi zamakanja), obnovo lesenega stopnišča in vhodnih vrat ter že omenjeno ureditev arhiva.

1 SVETOVALNA, PSIHODIAGNOSTIČNA IN TERAPEVTSKA DEJAVNOST

Štirje Svetovalni centri, ki delujemo v Sloveniji, imamo enoten koncept dela, v katerem ima največji delež (60 -75%) individualna svetovalna, diagnostična in terapevtska dejavnost z otroki in starši. Značilnost našega dela je združevanje koncepta duševnega zdravja s konceptom učne uspešnosti in socialne vključenosti. S svojim delovanjem presegamo sektorske meje, kar težave otrok, mladostnikov in staršev, ki se na nas obrnejo po pomoč, to tudi zahtevajo.

Izvajanje naše temeljne dejavnosti poteka kot:

- svetovalna dejavnost v Vrtcu Semedela in Vrtcu Koper,
- Svetovalna, psihodiagnostična in terapevtska dejavnost za otroke v vrtcih pri osnovnih šolah,
- svetovalno, psihodiagnostično in terapevtsko delo v prostorih Svetovalnega centra.

SVETOVALNA DEJAVNOST V VRTCIH

S svetovalno dejavnostjo v vrtcih sodelujemo pri reševanju kompleksnejših pedagoških, psiholoških in socialnih vprašanj. Z namenom pomoči, sodelujemo z vsemi udeleženci v vrtcu in po potrebi tudi z ustreznimi zunanjimi ustanovami. Delo poteka neposredno v vrtcu in ga opravlja pedagoginja Maja Premelč Ban.

Za Vrtec Koper dejavnost opravljamo tri dni v tednu v treh enotah: Bertoki, Pobegi in Vanganel, kar je skupno v 17 oddelkih. Kot svetovalna služba vrtca izvajamo tri temeljne dejavnosti, ki se med seboj povezujejo in prepletajo:

- dejavnosti pomoči otrokom, staršem, strokovnim delavkam,
- razvojne in preventivne dejavnosti,
- dejavnosti načrtovanja in evalvacije.

Preko teh dejavnosti pomagamo vsem udeležencem v vrtcu ter sodelujemo z vodstvom in zunanjimi ustanovami na naslednjih področjih:

- na področju igre in poučevanja,
- kulture, vzgoje, klime in reda v vrtcu,
- telesnega, osebnega (spoznavnega in čustvenega) in socialnega razvoja,
- sprejema otrok v vrtec in njihovega prehoda v šolo,
- ter na področju socialno - ekonomskih stisk.

Svetovalna dejavnost v Vrtcu Semedela poteka kot neposredna pomoč otrokom v vseh enotah vrtca in obsega:

- 10 pedagoških ur tedensko individualnega ali skupinskega dela z otroki v vrtcih,
- svetovalno delo s strokovnimi delavkami vrtca,
- svetovalno delo s starši,
- sodelovanje z vodstvom vrtca in svetovalno službo vrtca,
- drugo delo.

Za starše in strokovne delavce vrtcev smo pripravili ponudbo predavanj in delavnic (glej Izobraževalna dejavnost).

SVETOVALNA, PSIHODIAGNOSTIČNA IN TERAPEVTSKA DEJAVNOST ZA OTROKE V VRTCIH PRI OSNOVNIH ŠOLAH

Za vrtce pri šolah poteka izvajanje svetovalne dejavnosti na sekundarnem nivoju in večinoma v prostorih Svetovalnega centra. Področje dela obsega:

- psihodiagnostične postopke in svetovanje,
- svetovanje staršem in strokovnim delavcem,
- psihoterapevtsko delo.

Področje svetovalnega, diagnostičnega in psihoterapevtskega dela opravljata psihologinji Magdalena Rožanc Dernikovič, Nerina Bonassin Battelli.

SVETOVALNA, DIAGNOSTIČNA IN PSIHOTERAPEVTSKA DEJAVNOST

Področje svetovalnega, diagnostičnega in psihoterapevtskega dela poteka v prostorih Svetovalnega centra. Namenjeno je predšolskim in šolskim otrokom in mladostnikom ter njihovim staršem oziroma družinam. Delo obsega:

- Delo z otroki in mladostniki:
  - psihodiagnostični postopki in svetovanje otrokom s težavami v razvoju,
  - psihoterapevtsko delo z otroki in mladostniki.
- Delo s starši:
  - svetovanje pri reševanju težav staršev in otrok,
  - psihoterapevtsko delo s starši ali družino.
- Sodelovanje s strokovnimi delavkami ter vodstvu vrtcev in šol:
  - sodelovanje pri reševanju aktualne problematike,
  - svetovanje strokovnim delavcem in vodstvom vrtcev in šol,
  - posvetovanje, načrtovanje, spremljanje in evalvacije dela.
- Drugo strokovno delo:
  - multitemski sestanki in sodelovanje z drugimi strokovnimi institucijami,
  - pisna poročila, mnenja o otroku in priporočila.

Področje svetovalnega, diagnostičnega in psihoterapevtskega dela opravljata psihologinji Magdalena Rožanc Dernikovič, Nerina Bonassin Battelli. Z ustreznimi prilivi sredstev načrtujemo dve novi zaposlitvi za to dejavnost.

Zaradi vse večjih potreb otrok po specialno pedagoški diagnostiki načrtujemo tudi sodelovanj zunanje sodelavke specialne pedagoginje.

2 DELO Z NADARJENIMI

S šolami sodelujemo pri identifikacij nadarjenih učencev osnovne šole. Naša storitev vključuje:

- izvedbo skupinskega ali individualnega testiranja učencev,
- vrednotenje odgovorov in razlago rezultatov,
- poročilo za vsakega učenca in poročilo za šolo,
- predstavitev rezultatov koordinatorju za delo z nadarjenimi.

Storitev izhaja iz nalog osnovne šole pri udejanjanju Koncepta dela z nadarjenimi učenci. Storitev opravljata psihologinji Magdalena Rožanc Dernikovič in Nerina Battelli Bonassin. Storitev je vrednotena po ceniku Osnovne šole Koper.

Za identificirane nadarjene učence 7. razreda osnovnih šol Mestne občine Koper bomo pripravili projekt »Dnevi ustvarjalnosti za nadarjene učence«. Projekt predvideva organizacijo in izvedbo obogatitvenega programa za nadarjene učence. Program bo predvidoma potekal v drugi polovici septembra. Projekt vodi predstojnica Dorotea Kralj.

3 PROMOCIJA IN PREVENTIVA NA PODROČJU DUŠEVNEGA ZDRAVJA

Promocijsko in preventivno delo na področju duševnega zdravja je namenjeno splošnemu dvigu kakovosti življenja celotne populacije otrok, mladostnikov in staršev.

Sledimo spoznanjem o vse večjem pomenu **pozitivnega duševnega zdravja** oziroma pozitivnim vidikom zdravja nasploh. Z različnimi dejavnostmi želimo pri otrocih in mladostnikih ter njihovih družinah graditi pozitiven in realen odnos do sebe in drugih, samospoštovanje, dobre medosebne odnose, sposobnost uspešnega soočanja s problemi in doprinos posameznika k skupnemu dobremu.

V ta namen se povezujemo z raznimi strokovnimi organizacijami in društvi, sodelujemo na okroglih mizah, predavanjih in v medijih. Nekatere teh dejavnosti postajajo utečene, kot je npr. Dan za spremembe in sodelovanje v skupini pri Nacionalnem inštitutu za javno zdravje ter pripravi dejavnosti za obeležiti Svetovni dan duševnega zdravja, ki je 10. oktobra.

Z namenom promocije in preventive želimo v letu 2020 tudi vsebinsko nadgraditi spletno stran Svetovalnega centra.

UČNA POMOČ ZAPOSLENIH V PROGRAMU JAVNIH DEL

Na razpisu Zavoda RS za zaposlovanje smo za potrebe učne pomoči osnovnošolcem pridobili štiri zaposlene iz programa javnih delavcev. Skladno s potrebami šol bomo razporedili zaposlene v javnih delih v mrežo učne pomoči učencem v šolah.

S šolami bomo sklenili ustrezne pisne dogovore o izvajanju učne pomoči učencem. Organizacijo dela, spremljanje in mentorstvo zaposlenim v javnih delih opravlja Dorotea Kralj.

ORGANIZACIJA PROSTOVOLJNEGA DELA

Prostovoljke, ki so večinoma študentke Pedagoške fakultete v Kopru, nudijo učno pomoč otrokom osnovnih šol. Prostovoljkam nudimo vodenje in mentorstvo ter skrbimo za izpolnjevanje pogojev za prostovoljno delo, ki jih določa Zakon o prostovoljstvu. Naloge opravlja Dorotea Kralj.

DELAVNICE ZA UČENCE

Ustvarjalnice

Cilji delavnic je spodbujanje spoznavnega, čustvenega in socialnega razvoja otrok, kar uresničujemo s pomočjo različnih dejavnosti (metoda igre) in ustvarjanjem z različnimi materiali ter gibanjem. Delavnice so namenjene učencem prvega triletja in potekajo dvakrat mesečno po eno uro. Delavnice pripravlja in izvaja (nova zaposlitev).

IZOBRAŽEVALNA DEJAVNOST

Promocijo in preventivo na področju duševnega zdravja udejanjamo tudi z izobraževalno dejavnostjo, ki je namenjena staršem in strokovnim delavkam vrtcev in šol.

- Krajše oblike izobraževanj

Odzivamo se na potrebe vrtcev in osnovnih šol s krajšimi enournimi izobraževalnimi predavanji in delavnicami za starše in/ali strokovne delavce. Vsebine predavanj in delavnic prilagodimo aktualni problematiki v šoli ali vrtcu. Ponudba krajših izobraževalnih programov:

Pišem z roko – je namenjeno staršem otrok pred vstopom v šolo, otrok v prvem razredu osnovne šole, kot tudi vzgojiteljicam in učiteljicam razrednega pouka. Namen je predstaviti pomen razvoja motorike pri opismenjevanju otrok. Predavanje z delavnico izvajajo: Dorotea Kralj.

Trma ali trmarjenje otroka – predavanje namenjeno staršem predšolskih otrok, ki želijo izboljšati svoje starševske kompetence. Predavanje z diskusijo izvaja: Dorotea Kralj.

Pripravljenost otroka na vstop v šolo – predavanje namenjeno staršem predšolskih otrok, katerih otroci bodo pričeli obiskovati osnovno šolo. Izvajalke predavanja so lahko: Dorotea Kralj, Maja Premelč Ban.

Samostojnost otroka - predavanje namenjeno staršem predšolskih otrok, ki želijo spodbujati razvoj samostojnosti otroka. Predavanje z diskusijo izvaja: Maja Premelč Ban.

Poslušam in se učim - predavanje namenjeno staršem predšolskih otrok, ki želijo spodbujati razvoj samostojnosti otroka. Predavanje z diskusijo izvaja: Maja Premelč Ban.

Preprečevanje odklanjanja šole - predavanje z delavnico za starše in/ali strokovne delavce v šolah. Namen predavanj je krepiti vlogo staršev in šole pri pomoči ob pojavu začetnih težav z odklanjanjem šole. Predavanja z delavnico izvaja Dorotea Kralj.

- Daljše oblike izobraževanje:

Podpora starševstvu

Delavnice so namenjene staršem, ki se srečujejo z izzivi na področju vzgoje, z vedenjskimi in čustvenimi težavami otrok ali si samo želijo izboljšati svoje starševske veščine. Potekale bodo v manjši skupini, enkrat tedensko v sprejemajočem in sodelovalnem vzdušju, v katerem bomo razvijali strategije

pozitivne vzgoje, komunikacije in spodbujanja čustvene regulacije. Namen je opolnomočenje staršev pri eni izmed pomembnejših vlog v življenju. Na desetih srečanjih, ki trajajo dve uri, psihologinji najprej predstaviva uporabne tehnike, vodiva vaje pri katerih udeleženci dobijo priložnost, da preizkusijo tehnike in na koncu usmerjava razpravo v skupini. Udeleženci dobijo povzetek teme in navodila z aktivnostmi.

Delavnice pripravljata in izvajata psihologinji Maja Frencl Žvanut in Iris Poklar kot zunanji sodelavki. Obseg predvidenega dela je 40 ur za pripravo, izvajanje in evalvacijo za vsako zunanjo sodelavko.

Izobraževalni programi namenjeni spodbujanju poklicnega razvoja strokovnih delavcev:

Trening večje učinkovitosti za učitelje/vzgojitelje – je namenjen razvoju učinkovitejših strategij komunikacije in odnosa učenec – učitelj ali otrok – vzgojitelj. Trening večje učinkovitosti obsega šest srečanj, posamezno srečanje traja do tri ure; poteka v skupini od 6 do 8 udeležencev. Izvajalka treninga večje učinkovitosti je Dorotea Kralj.

Supervizija – pot poklicne rasti in razvoja. Supervizijski cikel običajno obsega do 15 srečanj, razporejenih enakomerno na vsakih štirinajst dni. Posamezno srečanje traja do tri ure. Namenjena je posamezniku, skupini ali timu (od 6 do 8 udeležencev). O času in kraju srečanj se udeleženci dogovorijo na prvem srečanju. Obseg predvidenega dela je ur za eno srečanje, kar obsega pripravo, izvajanje in evalvacijo srečanja.

Izvajalki izobraževalne ponudbe sta Nerina Battelli Bonassin in Dorotea Kralj.

SODELOVANJE Z DRUGIMI STROKOVNIMI INSTITUCIJAMI

Sodelovanje z drugimi strokovnimi institucijami je stalno in po potrebi, glede na aktualno problematiko. Poteka preko multitemskih sestankov in individualnih razgovorov s strokovnimi delavci, kadar je v ospredju problematika posameznega otroka ali družine.

Nadalje bomo razvijali uspešno sodelovanje s Pedagoško fakulteto Univerze na Primorskem. Sodelovanje obsega informiranje študentov o pomenu in poslanstvu naše ustanove, mentorstvo študentom ter naše sodelovanje ali podporo pri izvedbi njihovih projektov.

DRUGO DELO

Drugo delo obsega:

- Sodelovanje z vodstvom Osnovne šole Koper, ustanoviteljem Mestno občino Koper ter drugimi lokalnimi skupnostmi
- Sodelovanje na kolegijih SCOMS
- Vodenje evidenc, priprava načrtov in poročil
- Lastno strokovno izobraževanje.